

Advies nr 24/2013 van 26 juni 2013

Betreft: Voorontwerp van ordonnantie betreffende de gewestelijke statistiek (CO-A-2013-020)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Charles Picqué, minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ontvangen op 06/05/2013;

Gelet op het verslag van de heer Stefan Verschuere, ondervoorzitter;

Brengt op 26 juni 2013 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Overeenkomstig artikel 29 van de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en gelet op de aanbevelingen vervat in het advies van de Raad van State nr. 52.159/1 van 30 oktober 2012, vraagt de heer Charles Picqué, minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met zijn schrijven van 30 april 2013 het advies van de Commissie met betrekking tot een voorontwerp van ordonnantie betreffende de gewestelijke statistiek.
2. De Regering heeft van de statistieken, de analyse en evaluatie van het beleid een van de prioriteiten gemaakt van de legislatuur 2009 – 2014.
3. Het regeerakkoord bevat inderdaad een aantal bepalingen in die zin waaronder:
  - De wil om te kunnen beschikken over de vereiste overheidsinstrumenten, en dan vooral met het oog op het verzamelen en combineren van statistische gegevens en de analyse hiervan;
  - De wil om aan het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), met hulp van de universiteiten en in samenwerking met het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling en de bestaande Observatoria, een gemeenschappelijk statistisch kader uit te bouwen voor de verzameling en de verwerking van gegevens verstrekt door het Ministerie en de Instellingen van Openbaar Nut;
  - De noodzaak om te beschikken over de instrumenten die vereist zijn om de diversiteitsmaatregelen te analyseren en te meten uitgaand van de maatschappelijke realiteit van de wijken in moeilijkheden;
  - de wens om betrokken te worden bij het overleg betreffende de werkmethode indien de Federale Overheid een initiatief zou nemen tot een sociaal-economische monitoring die heel de arbeidsmarkt dekt in functie van de gewesten en de activiteitssectoren;
  - De wil om het BISA prospectieve analyses te laten uitvoeren naar de economische en budgettaire vooruitzichten van het Gewest, onder meer met een visie op de inkomstenevolutie.
4. De Brusselse regering keurde in 2de lezing een voorontwerp van ordonnantie goed betreffende de gewestelijke statistiek die ertoe strekt:
  - het BISA te onderwerpen aan de statistische geheimhouding;
  - het BISA te machtigen om persoonsgegevens in te zamelen en verplichte enquêtes uit te voeren;

- een adviserende rol te vervullen en wetenschappelijke bijstand te verlenen aan het BISA;
- het BISA toegang verlenen tot gegevens die in het bezit zijn van andere diensten en organismen die ressorteren onder het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

II. ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN HET VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

Voorafgaande opmerking

De bevoegdheid van de auteur van het voorontwerp

5. Het voorontwerp stelt een mogelijk bevoegdheidsprobleem. Het behoort niet toe aan de Commissie zich hierover uit te spreken. Toch dient zij dit op zijn minst nauwkeurig te onderzoeken aangezien het de normen inzake bescherming van het privéleven betreft en meer in het bijzonder, de bevoegdheid om het recht op bescherming van het privéleven, vastgelegd in artikel 22 van de Grondwet, in te perken.
6. Artikel 22 van de Grondwet stelt "*Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.*"
7. In het licht van artikel 19, § 1, 1ste lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen¹, dient de term "wet" in het eerste deel van artikel 22 van de Grondwet begrepen te worden in de zin van de federale wetgeving.
8. Ingevolge artikel 6, § 1, VI, 10° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen behoort het "statistisch geheim" tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever.
9. De mening delend van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State twijfelt de Commissie er niet aan dat de Gewesten en Gemeenschappen bevoegd zijn om "*met het oog op de uitoefening van hun bevoegdheden, statistische informatie te verzamelen, te verwerken en te benutten*"². Het Grondwettelijk Hof en de Raad van State hebben er niettemin aan herinnerd

---

¹ B.S., 15 augustus 1980

² Parl. Doc., Kamer, zittingsperiode 2004-2005, Ontwerp nr. 2002/1 tot wijziging van van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, blz. 14

dat deze bevoegdheid slechts kon worden uitgeoefend mits naleving van de federale regels inzake bescherming van het privéleven, die een "voetstuk" vormen³.

10. Artikel 8 van het voor advies voorgelegde ontwerp van ordonnantie verleent aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het recht om personen te verplichten deel te nemen aan statistische onderzoeken.
11. Een verplicht statistisch onderzoek veronderstelt dat men de door het onderzoek beoogde personen kan verplichten en dwingen om hen betreffende persoonsgegevens mee te delen. De verplichting om persoonsgegevens mee te delen en de eventueel gedwongen medewerking hieraan vormen duidelijke beperkingen van het recht op eerbiediging van het privéleven wat krachtens artikel 22 van de Grondwet tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever behoort.
12. Het is derhalve aangewezen de gewestelijke wetgevende en reglementaire bevoegdheden nauwkeurig te onderzoeken om na te gaan of zij dergelijke afwijkingen kunnen opleggen, hetzij door het recht op eerbiediging van het privéleven en de bestaande (federale) bescherming te beperken, hetzij door een uitzonderlijke bescherming in te voeren die afwijkt van federale normen.
13. Ook wat de besturen, instellingen of overheden betreft waarover het Gewest de controle of de voogdij uitoefent of waarvoor zij over een normatieve bevoegdheid beschikt, dient onderzocht te worden in hoeverre deze kunnen verplicht worden de gegevens mee te delen die zij in hun bezit hebben, meer in het bijzonder de gegevens die zij bezitten ingevolge bevoegdheden die gedelegeerd werden door andere gezagsniveaus of ingevolge specifieke machtigingen van deze andere niveaus en waarvoor beschermingsmaatregelen werden opgelegd. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de gemeenten wat persoonsgegevens betreft die opgenomen zijn in de bevolkingsregisters of die aan het Rijksregisters geleverd worden, of nog voor de OCMW's wat betreft de begunstigen van een leefloon en meer in het algemeen voor de gegevens verkregen via het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De kwestie van de verplichting en haar beperkingen wat deze categorieën gegevens betreft doet natuurlijk geen afbreuk aan de mogelijkheid van de federale overheden om hiervan

---

³ Zie onder meer: RvS, Advies 37.288/3 van 15 juli 2004 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 16 juni 2006 betreffende het gezondheidsinformatiesysteem, Parl. St., VI. Parl., 2005-2006, nr. 531/1, p. 153 e.v.; RvS, advies L. 33.285/1 van 2 mei 2002, over een voorontwerp van wet "tot oprichting van een Kruispuntbank van ondernemingen, modernisering van het handelsregister en tot oprichting van erkende ondernemingsloketten", Parl. Doc. Kamer, zittingsperiode 2002-2003, n° 50 2058/001, blz. 105; RvS, advies 37.887/1 van 24 dec. 2004 over het voorontwerp van wet tot wijziging van van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, doc. Kamer 51 – 2002/01; Grondw. Hof, arrest 162/2004 van 20 oktober 2004, blz. 7, B.5.2; Grondw. Hof, arrest 16/2005 van 19 januari 2005, blz. 7, B.5.2; Grondw. Hof, arrest 15/2008 van 14 februari 2008, blz.19, B.21

mededeling te verkrijgen (volgens de geijkte procedures en controles) en deze statistisch te verwerken in het raam van hun beleid.

14. Deze algemene opmerkingen worden geformuleerd omdat de Commissie heeft vastgesteld dat de auteurs van het voorontwerp het BISA willen machtigen tot het uitvoeren van verplichte enquêtes (art.8, § 1 van het voorontwerp). De Commissie heeft eveneens vastgesteld dat de Raad van State hierover in geen geval uitspraak deed. De Commissie vestigt daarom de aandacht op de vereiste om, gelet op de rechten en beschermingen die aan de orde zijn, de gestelde vragen te onderzoeken in afwachting van de antwoorden die zouden kunnen verstrekt worden door de instellingen en overheden die zich dienen uit te spreken over de bevoegdheidsproblemen.

Onderzoek ten gronde

a. Toepasbaarheid van de Privacywet

15. De Privacywet is van toepassing op elke geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede op elke niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen (art. 3 WVP).
16. Artikel 1ter van de Wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek⁴ definieert statistische geheimhouding in volgende bewoordingen: "*Statistische geheimhouding betekent dat gegevens die verband houden met afzonderlijke statistische eenheden en rechtstreeks voor statistische doeleinden zijn verzameld of onrechtstreeks aan administratieve of andere bronnen zijn ontleend, worden beschermd tegen iedere schending van het recht op geheimhouding. Het impliceert dat niet-statistisch gebruik van de verkregen gegevens en onwettige openbaarmaking verboden zijn*". Deze definitie herhaalt bewust de definitie van statistische geheimhouding die vervat is in artikel 10 van de Verordening 322/97/EG van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek⁵. In hoofdstuk V: statistische geheimhouding verduidelijkt artikel 13 van deze Verordening dat: "*gegevens (...) worden als vertrouwelijk beschouwd indien hierdoor statistische eenheden direct of indirect kunnen worden geïdentificeerd en aldus individuele gegevens worden onthuld*". Artikel 21 verduidelijkt overigens: "*deze verordening is van toepassing onverminderd Richtlijn 95/46/EG*" (betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens).

---

⁴ B.S., 20 juli 1962

⁵ Publicatieblad L52/1 van 22/02/1997 blz. 0001-0007

17. Vanaf het ogenblik dat de statistische eenheden natuurlijke personen zijn of betrekking hebben op geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen valt de statistische geheimhouding wel degelijk onder de bescherming van het privéleven.
18. De statistische geheimhouding is van toepassing op het BISA dat gegevens verwerkt van geïdentificeerde of identificeerbare personen (persoonsgegevens) (art. 1 WVP).
19. De Privacywet is bijgevolg van toepassing op de gegevensverwerkingen die uitgevoerd worden door het BISA.
20. De toepasbaarheid van de Privacywet wordt trouwens bevestigd in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van ordonnantie. Artikel 3 verduidelijkt overigens dat het BISA onderworpen is aan de algemene principes⁶, voorgeschreven door artikel 1bis van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek⁷.

b. Finaliteitsbeginsel

21. Het finaliteitsbeginsel vereist dat de persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verkregen en niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden (artikel 4, § 1, 2° van de WVP).
22. De gegevens zullen enerzijds verwerkt worden met het oog op statistisch onderzoek met administratief oogmerk. Artikel 5 van het voorontwerp van ordonnantie bepaalt aldus "*Wanneer individuele inlichtingen onmisbaar zijn voor de voorbereiding, de uitwerking of de uitvoering van een ordonnantie of een administratieve reglementering kan de Regering laten overgaan tot speciale onderzoeken om deze inlichtingen ter beschikking te stellen van de diensten die hij aanwijst, met uitsluiting van de diensten die fiscale bevoegdheden bezitten*".
23. Anderzijds stelt het voorontwerp van ordonnantie in zijn artikel 9 dat het BISA eveneens gegevens mag verzamelen voor het verwezenlijken van andere dan hiervoor bedoelde onderzoeken of studies met administratief oogmerk. Het gaat in dat geval om statistische onderzoeken op vrijwillige basis.

---

⁶ Rechtmatigheids- en loyaliteitsbeginsel, finaliteitsbeginsel, proportionaliteitsbeginsel, onpartijdigheids- objectiviteits- en professioneel onafhankelijkheidsbeginsel

⁷ B.S., 20 juli 1962

24. Hoewel de doeleinden van de verwerking welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en rechtmatig lijken in het geval van een inzameling van gegevens voor statistisch onderzoek met administratief oogmerk zijn zij daarentegen bijzonder vaag in het geval bedoeld in artikel 9.
25. Bij het samen lezen van de artikelen 5 en 9 van het voorontwerp van ordonnantie kan men immers afleiden dat het doeleinde van de verwerking ofwel de verwezenlijking van statistisch onderzoeken met administratief oogmerk betreft, ofwel andere aan het BISA toevertrouwde onderzoeken zonder verdere verduidelijking.
26. De Commissie meent derhalve dat de hypothese van andere aan het BISA toevertrouwde onderzoeken (statistische onderzoeken op vrijwillige basis) uitdrukkelijker dient te worden geformuleerd en verduidelijkt. Wie kan deze onderzoeken bevelen? Welke procedure dient te worden gevolgd? Wie machtigt het BISA om deze onderzoeken uit te voeren?
27. De Commissie is overigens verheugd door het feit dat het voorontwerp van ordonnantie bepaalt dat de ingezamelde gegevens enkel voor statistische doeleinden mogen worden gebruikt en dat het in geen enkel geval toegestaan is op de declarant wettelijke of reglementaire maatregelen toe te passen op grond van individuele situaties die op die manier bekend zijn geworden.

c. Proportionaliteitsbeginsel

28. Het proportionaliteitsbeginsel is vervat in artikel 4, § 1, 3° van de WVP dat stelt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.
29. Artikel 3 van het voorontwerp bepaalt dat het BISA onderworpen is aan de algemene principes voorgeschreven door artikel 1*bis* van de Wet van 4 juli 1962 (statistiekwet).
30. Bijgevolg wordt a) bij de keuze van de methode voor inzameling de voorrang verleend aan een secundaire inzameling ten opzichte van een primaire. In elk geval zal de inzameling bij voorkeur gebeuren aan de hand van een steekproef in plaats van een exhaustieve inzameling en de vrijwillige enquêtes verdienen de voorkeur op de verplichte enquêtes; b) de gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van het welbepaald statistisch doeleinde, m.a.w. de inzameling en de verwerking van de gegevens wordt uitsluitend beperkt tot wat noodzakelijk is voor het beoogde statistisch doeleinde (artikel 1*bis*, 3° van de statistiekwet).

31. Onder voorbehoud van naleving van het proportionaliteitsbeginsel en de hiervoor uiteengezette toepassingen, geeft de uitvoering van statistische onderzoeken op vrijwillige basis geen aanleiding tot bijkomende opmerkingen.
32. De Commissie is daarentegen ten zeerste bezorgd over de aanzienlijke aantasting van de wetgeving inzake bescherming van de privacy die gevormd wordt door het ontwerp van de aanvrager om de Brusselse regering te machtigen tot het uitvoeren van verplichte statistische onderzoeken.
33. De verplichting tot het meedelen van persoonsgegevens onder eventuele dwang is in het algemeen en zonder enige verdere verduidelijking dan voor een statistisch doeleinde, niet conform de Privacywet.
34. Een uitzondering op dit beginsel bestaat in het uitzonderlijk regime voorzien in de Wet van 4 juli 1962 en steunt op een grondwettelijke machtiging. In dit opzicht dient eraan herinnerd te worden dat de mogelijke uitzonderingen op de bedoelde rechten en hun wettelijke bescherming steeds restrictief moeten geïnterpreteerd worden⁸.
35. Dit uitzonderlijk regime biedt evenwel andere beschermingen zodat de statistische geheimhouding wordt bewaard en de invloeden en gevolgen van de beperking van het recht op de eerbiediging van het privéleven zeer strikt worden beperkt.
36. Deze specifieke en uitzonderlijke beschermingen vormen eveneens afwijkingen op federale wetten.
37. Zo mogen de individuele inlichtingen die werden ingezameld door het NIS-ADSEI, zelfs indien zij nadien werden gecodeerd, niet ter beschikking gesteld worden van de fiscale administraties en diensten (artikelen 5 en 15 van de Wet van 4 juli 1962) en kunnen zij noch opgeëist, noch in beslag genomen worden door deze administraties (artikel 327, § 2 WIB 92, in afwijking op artikel 327, § 1 dat alle administratieve diensten met inbegrip van de Gewesten en Gemeenschappen hiertoe verplicht). Zo bepaalt artikel 18 van de Wet van 4 juli 1962 dat "*deze inlichtingen, statistieken of informaties [ingezameld door het NIS-ADSEI] daarenboven niet ruchtbaar gemaakt mogen worden, noch in het geval bedoeld bij artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, noch in geval van getuigenis voor het gerecht*". Verder verduidelijkt artikel 4 van de Wet van 4 juli 1962 dat "*De geneesheren mogen het*

---

⁸ Constante houding van de Commissie; zie eveneens in dezelfde zin met de conclusies die getrokken worden uit deze verplichting, Grondw. Hof, arrest 15/2008, nr. B.27.

beroepsgeheim niet inroepen om te weigeren de inlichtingen te verstrekken waarvan zij houder zijn door hun staat of beroep". Daarnaast verlenen de artikelen 19 en 20 mits voorafgaande machtiging van de vrederechter een ambtenaar van het INS-ADSEI de bevoegdheid om, eventueel vergezeld van deskundigen, tussen 8 en 18 uur de woningen, werkplaatsen, gebouwen, belendende binnenplaatsen en besloten ruimten te betreden, waarvan de toegang noodzakelijk is voor de vervulling van hun opdracht, zelfs tegen de wil in van de bewoner en zich de nodige bescheiden, stukken of boeken te doen voorleggen en hiervoor beroep te doen op de ordediensten (wettelijke uitzondering op de bescherming van deze specifieke private plaats die gevormd wordt door de woonplaats en die bevestigd wordt door artikel 5 van de Grondwet).

38. Bovendien werd een statistisch toezichtscomité opgericht dat als enige bevoegd is om de mededeling in gecodeerde vorm te machtigen en te controleren van individuele gegevens die bewaard worden door het INS-ADSEI aan onder meer gewestelijke en communautaire ministeriële departementen en aan onder hun gezag, controle of voorgedij staande instellingen van openbaar nut (artikel 15, 1ste lid, 2°). De activiteiten van het INS-ADSEI worden overigens gecontroleerd door dit statistisch toezichtscomité dat over een onderzoeksbevoegdheid beschikt en waarvan de leden zelf onderworpen zijn aan de statistische geheimhouding en aan het beroepsgeheim. De mogelijkheid voor federale entiteiten en andere instellingen om gedwongen en verplichte enquêtes te organiseren zou natuurlijk de draagwijdte, het belang en de efficiëntie van deze bescherming en controle in belangrijke mate verminderen (ingericht onder meer in toepassing van artikel 18 van Verordening 327/97/EG).
39. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp van ordonnantie bepalingen bevat die sterk lijken op de hiervoor vermelde. Dit betekent evenwel niet dat het voorontwerp van ordonnantie voldoet aan de proportionaliteitstest.
40. Het proportionaliteitsbeginsel heeft namelijk als gevolg dat de middelen die aangewend worden om het beoogde doeleinde te verwezenlijken, het strikt noodzakelijke niet mogen overschrijden.
41. Welnu, zoals hiervoor reeds uiteengezet bestaat er al een specifiek regime dat aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de mogelijkheid biedt verplichte statistische onderzoeken te organiseren.
42. Een nieuw (gewestelijk) regime toevoegen dat een persoon verplicht te antwoorden op een statistisch onderzoek terwijl er reeds een (federaal) regime bestaat en dat bovendien

gepaard gaat met zware administratieve boetes bij ontstentenis van antwoord, vormt **een overmatige inbreuk op de eerbiediging van het privéleven**. Dit zou voor gevolg hebben dat eenzelfde persoon zou kunnen verplicht worden om zowel op basis van de openbare statistiekwet als op basis van het voorliggende voorontwerp van ordonnantie, dezelfde antwoorden te verstrekken op eenzelfde statistisch onderzoek.

d. Verwerking van bijzondere categorieën gegevens bedoeld in artikelen 6 tot 8 van de Privacywet

43. De memorie van toelichting bij het voorontwerp van ordonnantie vermeldt dat het BISA geen onderzoeken of studies mag doen die de persoonlijke levenssfeer van de individuen schenden, in de zin van artikel 6, § 1 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dat de verwerking van persoonsgegevens verbiedt *"met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het seksueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of ziekenfonds is slechts voor de door of krachtens de wet vastgestelde doeleinden toegestaan"*.
44. De Commissie begrijpt niet waarom enkel de gevoelige gegevens in de zin van artikel 6, § 1 van de Privacywet vermeld worden. De gegevens betreffende de gezondheid en de gerechtelijke gegevens bedoeld in artikelen 7 en 8 van de Privacywet, genieten eveneens van een bijzondere bescherming. Daarom acht de Commissie het nuttig de verwerkingsvoorwaarden hiervoor te herhalen.
45. "Gevoelige"⁹ gegevens zijn gegevens *"waaruit de raciale of etnische afkomst, de politieke opvattingen, de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of het lidmaatschap van een vakvereniging blijken, alsook de verwerking van persoonsgegevens die het seksuele leven betreffen"*.
46. Gegevens betreffende de gezondheid zijn *"alle gegevens van persoonlijke aard waaruit informatie kan worden afgeleid omtrent de vroegere, huidige of toekomstige fysieke of psychische gezondheidstoestand van de natuurlijke persoon die is of kan worden geïdentificeerd, met uitzondering van de louter administratieve of boekhoudkundige gegevens betreffende de geneeskundige behandelingen of verzorging"*.¹⁰ Aan de term "gegevens betreffende de gezondheid" dient een ruime interpretatie gegeven te worden

---

⁹ Art. 6, § 1 WVP

¹⁰ Art. 3, § 1, 9° van de Wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en diverse bepalingen, B.S. 13 oktober 2008

zodat hiermee informatie bedoeld wordt betreffende alle aspecten, dus zowel fysische als psychische, van de gezondheid van een persoon. Zo vormt bijvoorbeeld de vermelding dat een persoon zich gekwetst heeft aan de voet en met deeltijds ziekteverlof is een persoonsgegeven betreffende de gezondheid in de zin van artikel 8, § 1 van de Richtlijn 95/46/EG¹¹.

47. "Gerechtelijke" gegevens¹² worden gedefinieerd als persoonsgegevens *"inzake geschillen voorgelegd aan hoven en rechtbanken alsook aan administratieve gerechten, inzake verdenkingen, vervolgingen of veroordelingen met betrekking tot misdrijven, of inzake administratieve sancties of veiligheidsmaatregelen"*.
48. De verwerking van gevoelige, gezondheids- en gerechtelijke gegevens is in principe verboden. De wet voorziet evenwel in gevallen waarin de verwerking van zowel gevoelige, gezondheids- als gerechtelijke gegevens wordt toegelaten maar vraagt de Koning om de bijzondere voorwaarden te bepalen waaraan de verwerking in dat geval moet voldoen. Deze bijzondere voorwaarden werden vastgelegd in de artikelen 25 tot 27 van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001¹³.
49. Zo voorziet artikel 25 van het KB van 13 februari 2001 in bijkomende maatregelen die de verantwoordelijke voor de verwerking moet nemen bij de verwerking van gevoelige, medische of gerechtelijke gegevens, met name:
- de categorieën van personen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen aanwijzen en de lijst van deze personen ter beschikking houden van de Commissie;
  - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen;
  - in de kennisgeving die krachtens artikel 9 van de wet aan de betrokken persoon moet worden gedaan of in de aangifte, bedoeld in artikel 17, § 1, van de wet, melding maken van de wet of verordening op grond waarvan de verwerking van gevoelige persoonsgegevens is toegestaan.

---

¹¹ Hof van Justitie van de Europese Unie (HJEU), Arrest van het Hof van 6 november 2003. Bodil Lindqvist. (prejudiciële beslissing), Zaak C-101/01

¹² Art. 8, § 1 van de WVP

¹³ Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, B.S., 13 maart 2001; Zie eveneens de TERWANGNE C., LOUVEAUX, L, Protection de la vie privée face aux traitement de données à caractère personnel : le nouvel arrêté royal, *J.T.*, n° 6013, 26 mai 2001

e. Eventuele tussenkomst van een intermediaire organisatie

50. De Commissie vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat in toepassing van het proportionaliteitsbeginsel de logica moet worden geëerbiedigd vervat in Hoofdstuk II van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 met name de verplichting om de voorkeur te verlenen aan de verwerking van anonieme of gecodeerde gegevens in de plaats van niet-gecodeerde.
51. Zo zal het BISA zich moeten schikken naar afdeling II van Hoofdstuk II van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 indien in functie van de beoogde doeleinden en de middelen nodig om deze te verwezenlijken, het gebruik van gecodeerde gegevens wordt overwogen. Dit betekent onder meer dat een intermediaire organisatie, onafhankelijk van het BISA, zal instaan voor de koppeling en de codering van de persoonsgegevens die van verschillende bronnen worden verkregen. Het NIS-ADSEI lijkt het meest aangewezen om deze taak op zich te nemen. Artikel 9 van de wet openbare statistiek laat het NIS-ADSEI immers toe over te gaan tot een secundaire inzameling van gegevens door het toegang te verlenen tot de gegevens van alle openbare besturen en overheden en aldus op te treden als intermediaire organisatie. Krachtens artikel 15 van de wet openbare statistiek is het BISA een potentiële ontvanger van gegevens die ingezameld werden door het NIS-ADSEI.

f. Rechten van de betrokkenen

52. De Privacywet biedt de betrokkenen een recht op informatie, op toegang, op verbetering en op verzet alsook het recht om niet onderworpen te worden aan een geautomatiseerde beslissing (art. 9 tot 12 WVP).
53. De Commissie wenst te benadrukken dat deze rechten moeten geëerbiedigd worden en uitgeoefend volgens de procedures bepaald in artikelen 9 tot 12 van de Privacywet en 28 tot 35 van het KB van 13 februari 2001.

g. Veiligheidsbeginsel

54. Het voorontwerp van ordonnantie negeert de kwestie van beveiliging van verwerkingen van persoonsgegevens. Een dergelijke lacune doet vrezen voor een totaal gebrek aan effectieve veiligheidsmaatregelen. De veiligheidsvereiste is nochtans een van de hoekstenen van een verwerking van persoonsgegevens en bijvoorbeeld zeer sterk ontwikkeld ten opzichte van het NIS-ADSEI inzake openbare statistieken. Bijgevolg zou in het voorontwerp bijkomende verduidelijking moeten ingevoegd worden aangaande dit specifiek onderwerp.

55. Daarom herinnert de Commissie eraan dat het beginsel van beveiliging van verwerkingen van persoonsgegevens, vervat in artikel 16 van de Privacywet, de verantwoordelijke voor de verwerking verplicht passende technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen te nemen om de persoonsgegevens die hij verwerkt te beveiligen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de veroorzaakte onkosten en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

56. De Commissie verzoekt de aanvrager rekening te houden met dit principe bij de uitvoering van de verwerkingen van persoonsgegevens waarvan sprake in het voorontwerp van ordonnantie.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie

- vestigt de aandacht op het vereiste, noodzakelijke onderzoek naar een eventueel bevoegdheidsprobleem verbonden aan sommige bepalingen van het voorontwerp en aan de vermelde motivering en doelstellingen;
- stelt de onnauwkeurigheid vast van de regels en procedures die de statistische onderzoeken op vrijwillige basis omkaderen;
- stelt het overmatige karakter vast van de verplichte statistische onderzoeken;
- stelt het gebrek aan duidelijkheid vast inzake beveiliging van de verwerkingen;
- brengt derhalve een **ongunstig advies** uit over het voorontwerp.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere